

..... 8. Alte, gute Früchte. 9. sind Schäume. 10. Die fettesten

..... machen nicht satt.
Übung 10. Setzen Sie die fehlende Pluralform von einem der folgenden Substantive ein: das Buch, das Ei, das Haus, das Kind, das Land, das Lied, der Mann, das Nest.

1. Jahre lehren mehr als 2. Auch ein schwarzes Huhn legt weiße

3. Kleine haben auch Fenster. 4. und Narren sagen die Wahrheit. 5. Andere, andere Sitten. 6. In neue legen die Hühner gern. 7. Große, kleine Rache. 8. Neue, neue Lehre. 9. Reicher Leute

..... geraten selten. 10. Jeder Frühling bringt neue

Лösungen

Übung 4. 1. Advokat 2. Advokat 3. Bote 4. Bote 5. Hasen 6. Hasen 7. Hase 8. Löwen 9. Löwe, Löwe 10. Narren

Übung 5. 1. Bullen 2. Hirten 3. Hirten 4. Hirten 5. Toren 6. Toren 7. Toren 8. Toren 9. Toren 10. Schütze

Übung 6. 1. Schütze 2. Schütze 3. Schützen 4. Bauer 5. Bauern 6. Bauer 7. Ochs 8. Ochsen 9. Ochsen 10. Ochs(e)

Übung 7. 1. Hunde 2. Schuhe 3. Diebe 4. Fische 5. Freunde 6. Schritte 7. Schuhen 8. Diebe 9. Fische 10. Hunde

Übung 8. 1. Jahre 2. Paare 3. Schiffe 4. Schweine 5. Stücke 6. Fäuste 7. Früchte 8. Mäuse 9. Nüsse 10. Mäuse

Übung 9. 1. Bäche 2. Bäume 3. Gäste 4. Brüche 5. Frösche 6. Schätze 7. Söhne 8. Stämme 9. Träume 10. Träume

Übung 10. 1. Bücher 2. Eier 3. Häuser 4. Kinder 5. Länder 6. Nester 7. Männer 8. Bücher 9. Kinder 10. Lieder

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Віталіш Л. П. Градація труднощів у тестах з німецької граматики. – Німецька мова як іноземна на килимі суцвіття мов: Матеріали ювілейної конференції АУГ 26-27 вересня 2003 р. – Львів: ЛНУ, 2003. – 104 с. – С. 65-69.
2. Віталіш Л. П. Граматика німецької мови. Збірник вправ. Частина 1. – Львів: ПАІС, 2008. – 362 с.
3. Віталіш Л. П. Фразеологія німецької мови: Практикум. – Львів: ПАІС, 2007. – 138 с.
4. Гальскова Н. Д., Гез Н. И. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика. – М.: Изд. центр «Академия», 2005. – 336 с.
5. Иноземні мови: Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Ірпінь-Перун, 2005. – 120 с.
6. Beyer H., Beyer A. Sprichwörterlexikon. – Leipzig: VEB Bibliographisches Institut, 1989. – 382 S.
7. Gavris' W. I., Mizin K. I. Der phraseodidaktische Aspekt im Deutschunterricht an den Universitäten. – Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної: Матеріали п'ятої міжнародної науково-практичної конференції (Ред. Зернова В. К. та ін.). – Полтава, 2004. – 234 с. – С. 47-49.
8. Vitalish L. Didaktisierungsmöglichkeiten deutscher Sprichwörter im Unterricht „Deutsch als Fremdsprache“ // Наукові записки. Серія філологічна. – Острого: Видавництво НаУ “Острозька академія”. – Вип. 7. – 2007. – 344 с. – С.38-41.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Любов Віталіш – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології Львівського національного університету імені Івана Франка

Наукові інтереси: семантичний синтаксис, фразеологія, створення навчальних засобів, у тому числі з комп'ютерною підтримкою

ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ольга ДЕМ'ЯНЕНКО (Миколаїв, Україна)

Стаття присвячена загальним аспектам формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови на сучасному етапі розвитку освіти. Автор з'ясує ступінь дослідження даного питання, аналізує формування технологічної компетентності та інформаційно-аналітичних умінь майбутніх педагогів.

The article is dedicated to the general aspects of the formation of professional competence of prospective foreign language teacher at the contemporary stage of the education development. The author analyzes the research level of this issue, the forming of technological competence and information-analytical skills of future teachers.

Постановка проблеми. Очевидно, що система вузівського навчання в багатьох країнах світу, у тому числі й в Україні, зазнає значних змін. Учитель у сучасній системі освіти все частіше стає дослідником нових можливостей, що відкриваються перед ним. *На етапі технологізації освіти виявлена актуальна потреба в розвитку педагогічних якостей*

суб'єкта технологізованої діяльності з позицій системного, особистісно-діяльнісного та технологічного підходів. Розгляд професійної діяльності вчителя як стратегії зумовлено тривалістю і постійним характером змін в освітніх системах багатьох країн при відносній стабільності цілей навчання. У своїй практичній діяльності вчителю необхідно вибрати не стільки варіанти, скільки пріоритети, найбільш придатні комбінації та послідовності дій.

Нові орієнтири розвитку сучасної освіти в Україні, відповідно до вимог Болонської декларації, спрямованої на формування загальноєвропейської системи освіти, зумовили необхідність пошуку таких підходів до практичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов, які б формували спеціаліста нового типу – педагога-дослідника, готового до інноваційної діяльності, сутність якої, за словами І.Дичківської, полягає в оновленні педагогічного процесу, внесенні новоутворень у традиційну систему, що передбачає найвищий ступінь педагогічної творчості [2:28].

Висока якість підготовки майбутнього фахівця іноземних мов в галузі сучасної освіти повинна виявляти не тільки педагогічні умови та рівні його готовності до використання на практиці вже відомих способів вирішення педагогічних проблем, але й здатність до самостійного проектування педагогічних систем, процесів і ситуацій, що сприяє забезпеченню його ефективного професійного саморозвитку. Від того, наскільки майбутні спеціалісти іноземних мов ознайомлені з різними аспектами використання інноваційних технологій і на якому рівні вони володіють ними, залежить успішне здійснення їхньої професійної діяльності. Цей факт зобов'язує готувати висококваліфікованих фахівців іноземних мов, які б володіли системою знань, умінь і навичок відповідно до умов сучасного інформаційного світу.

Кожен із відомих методів навчання іноземних мов свого часу вважався новаторським, але інтеграція України у світовий освітній простір та прорив науково-технічної революції постійно змінюють соціальне замовлення щодо якості підготовки фахівців і, відповідно, прийомів та методів підготовки випускників вищих навчальних закладів. Таким чином, модернізація сучасної освіти в Україні спрямована на пошук нових методів навчання й викладання іноземних мов.

Професійна підготовка майбутнього фахівця в руслі цих тенденцій повинна охоплювати процес оволодіння ним інноваційними технологіями навчання та виховання, прийомами планування та управління педагогічною діяльністю, спеціальними знаннями, вміннями, навичками для повноцінного включення його у професійні стосунки, знаннями прийомів творчої адаптації до змісту та структури професійної діяльності, а також розвиток особистості кожного студента, підвищення індивідуального потенціалу та креативних можливостей майбутнього спеціаліста.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема механізму розвитку особистості знайшла своє обґрунтування у працях таких науковців, як Л.Виготський, Н.Кузьміна, О.Леонтьєв, А.Петровський та ін. Сучасний розвиток педагогічної освіти характеризується появою досліджень, в яких висвітлюються різноманітні компоненти фахової компетентності, розкриваються основні функції майбутнього спеціаліста, процес його адаптації до реальної професійної діяльності (праці О.Березнюка, А.Вербицького, П.Гусака, А.Капської, М.Мазо, Н.Манько, А.Маркової, Н.Кузьміної, О.Мороза, В.Сластьоніна, Г.Троцько).

Сьогодні вища школа, що будується на традиційному навчанні, не задовольняє потреби творчої особистості, а реальна професійна діяльність ставить високі вимоги до випускників вищих навчальних закладів – учителів іноземної мови. На рівень професійної підготовки майбутніх спеціалістів даного фаху негативно впливає недостатня розробленість психолого-педагогічних, методичних і технологічних аспектів. *Ефективність функціонування освітніх систем, розробка і впровадження технологізованих форм і засобів навчання, показники особистісних досягнень тих, кого навчають, – усе це залежить від добре відпрацьованих технологій та предметних методик. На сучасному етапі розвитку педагогічної науки виявляється необхідною технологізація інноваційної діяльності та проектування базових елементів освіти, оновлення її змісту, посилення професійно-особистісних якостей. Саме тут і виявляється технологічна невідповідність вчителя.*

Особистісно орієнтована технологічна компетентність має біосоціальну основу. У соціальному плані технологізація освіти означає вироблення таких професійно-особистісних якостей, механізмів, засобів, що зменшують стихійність, непередбачуваність результатів навчання і виховання. Це досягається за умови, якщо будуть технологізовані основні види

педагогічної діяльності. Під технологічною компетентністю маємо на увазі *систему креативно-технологічних знань, здібностей і стереотипів інструменталізованої діяльності з перетворення об'єктів педагогічної дійсності*.

У процесі удосконалення технологічної діяльності виявляються нові ресурси технологічної компетентності: доволно керована активізація й актуалізація креативно-технологічних здібностей як у студентів на практиці у школі, так і в учнів; формування особливого типу мислення студентів (системного, образно-понятійного, дискурсивного) у процесі спільної і самостійної пізнавальної діяльності, що виявляється у їхній здатності самостійно формулювати проблему, висувати навчальні завдання, встановлювати зв'язок між елементами знань, формулювати висновки.

Відкритий інформаційний простір, що є характерною рисою сучасної епохи, ставить перед системою освіти ряд складних проблем. Майбутній фахівець повинен не лише володіти спеціальною інформацією, але й уміти орієнтуватись в інформаційних потоках, освоювати нові технології, самостійно приймати виважені рішення. Сучасне суспільство висуває нові вимоги до якості та результатів освіти, і це потребує оновлення її змісту, залучення форм та методів роботи, що сприяють формуванню умінь ефективної роботи з інформацією, зібраною з різних джерел, у тому числі й іншомовних, аналізувати та порівнювати її, узагальнювати та робити висновки.

Рекомендації Ради Європи, "Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті", Болонська Декларація висувають нові вимоги до підготовки вчителів у вищих навчальних закладах. Цілі та завдання навчання іноземної мови у вищих навчальних закладах визначаються знаннями та вміннями, необхідними для вирішення професійних завдань. Основу яких складає інформаційна компетенція, яку Рада Європи виділила як основну характеристику фахівця XXI століття. Дана компетенція охоплює уміння збору, обробки та використання інформації у власній професійній діяльності. Серед особистісних якостей, необхідних для формування даних умінь, найбільш професійно зорієнтованими для майбутніх учителів іноземних мов можна виділити такі: готовність до планування власної професійної діяльності, гнучкість розуму та позиції, що означає готовність розглядати різні варіанти рішень, збирати та аналізувати інформацію для прийняття рішень, наполегливість у розв'язанні завдань та ін. [7; 3]

Так, формування інформаційно-аналітичних умінь майбутніх учителів іноземних мов варто розглядати як одне з пріоритетних завдань їх професійної підготовки. Різні аспекти досліджуваної проблеми, зокрема загальні положення, технології формування та деякі педагогічні засади відображені у працях вітчизняних та зарубіжних учених (В. Болотов, М. Вернстайн, Т. Воропай, М. Кларін, А. Коржуєв, Н. Кравченко, М. Липман, Т. Олійник, Р. Пауль, С. Полат, Ч. Темпл, М. Чошанов, Д. Халперн, Дж. Мак-Пек та ін.).

Серед найважливіших умінь ефективної роботи з інформацією на думку багатьох науковців є вміння досліджувати реальні виробничі та життєві ситуації; висувати різні варіанти розв'язання поставлених завдань, порівнювати, оцінювати, виявляти недоліки та переваги кожного з них, обираючи оптимальний; приймати самостійні рішення та прогнозувати їх наслідки. Важливими є також уміння аналізувати інформацію, зібрану з різних джерел, з точки зору її достовірності, точності, корисності для розв'язання поставленої проблеми; обговорювати проблему, що вирішується, чітко і продумано викладати власні думки, аргументовано доводити свою точку зору, уважно ставлячись до чужої та враховуючи її; розпізнавати суперечливі дані, судження, аргументи, виявляти та виправляти помилки у чужих розмірковуваннях та визнавати їх у своїх. [6; 1; 5]

Проте, практично не розробленим залишилось питання формування інформаційно-аналітичних умінь у майбутніх учителів іноземних мов. У багатьох студентів виникають проблеми, пов'язані з пошуком, обробкою, аналізом та подальшим використанням інформації у власній професійно спрямованій діяльності. Головним недоліком у процесі збільшення інформації, що має опанувати студент, є відсутність його власної діяльності.

Розв'язати цю проблему, хоча б частково можна за допомогою використання, поряд з традиційними методами навчання нетрадиційних методів – інновацій. Інновації сприяють розвитку досвіду творчої діяльності, який не можна передати розповідями чи показами самого процесу, що здійснюється на очах студентів. Поки майбутній фахівець не бере участі у процесі творчої, пошукової діяльності, він цього досвіду не набуває. Отже, для розвитку

творчих здібностей студентів необхідно задіяти їх у спеціально організованій навчальній науково-пізнавальній процес, який є моделлю наукового процесу пізнання [4: 72].

Зазначимо, що вироблення й освоєння сучасних педагогічних технологій вимагає дотримання певних умов, звернених до професіоналізму майбутнього педагога, до його діяльності: установка на інноваційну технологію, аналіз наявних технологічних ресурсів, уміння проектувати діяльність, розподіл цілей, організація й аналіз діяльності, уміння освоювати свій досвід через рефлексію, здатність до самовираження, уміння перебудовувати застарілі технології. *Темпи технологічного удосконалення вчителя залежать від розвитку індивідуальних особливостей і креативно-технологічного мислення, базової підготовки, а також організації навчально-виховної роботи, пріоритетів навчального закладу.*

Висновки. Безумовно, процес реформування вищої педагогічної освіти ще триває, але вже сьогодні можна визначити основну мету професійної освіти – підготовка кваліфікованого педагога відповідного рівня та профілю, конкурентоспроможного на ринку праці, компетентного, відповідального, здатного до ефективного викладання відповідних дисциплін на рівні світових стандартів, а також готового до постійного професійного вдосконалення.

Отже, розвиток системи освіти в Україні залежить від науково-методичної значущості й обсягу освітніх інновацій, а також від ступеня їхнього поширення, що визначають прогресивні зміни в даній системі. Накопичений у нашій країні технологічний досвід із відновлення й удосконалення педагогічних систем, процесів і методів, а також відкриття й успішне функціонування освітніх навчальних закладів нового типу становлять один із головних напрямків виходу системи освіти на якісно новий рівень розвитку і створюють сприятливі умови для формування конструктивно-технологічних умінь та навичок студентів вищих навчальних закладів.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Горська Г.О. Впровадження методики критичного мислення в навчальний процес вищої школи // Інтеграція вищої освіти України в європейську систему: Зб. наук. праць / За ред. Н.Є. Бойцун. – Д.: Арт-Прес, 2001. – С. 86 – 88.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Національна доктрина розвитку України у XXI столітті // Освіта – 2002. – 24 квітня – 1 травня.
4. Петрук В.А. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців технічних спеціальностей у процесі вивчення фундаментальних дисциплін. Монографія – Вінниця: УНІВЕРСУМ–Вінниця, 2006. – 292 с.
5. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: [Учебное пособие для студентов педагогических вузов и системы повышения квалификации педагогических кадров / Е.С.Полат, М.Ю.Бухаркина, М.В.Моисеева, А.Е.Петров]. – М.: Академия, 2000. – 271 с.
6. Попков В.А. Критический стиль мышления в профессиональном самостановлении преподавателя высшей школы: Автореф. дис...д-ра пед. наук: 13.00.08 / Моск. мед. акад. им. И.М.Сеченова. – М., 2002. – 42 с.
7. Common European Framework of Reference: Learning, Teaching, Assessment. –Cambridge: CUP, 2001. – 253 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ольга Дем'яненко – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Миколаївського державного університету ім. В.Сухомлинського.

Наукові інтереси : методика навчання мов у ситуації багатомовності.

ВЗАЄМОДІЯ ГЛОБАЛЬНОГО І ПОКАЛЬНОГО: ГЕНДЕРНА ТА ЕТНІЧНА ТЕМАТИКА В ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Галина ЗАПОРОЖЕЦЬ (Миколаїв, Україна)

У статті розглядається впровадження гендерної та етнічної тематики в підготовку філологів — майбутніх викладачів іноземних мов - на прикладі міждисциплінарних курсів як важливий внесок до процесу трансформації університетської освіти в Україні.

The articles considers the integration of gender and ethnicity into education of Philology students through literary studies as an important contribution to the process of transformations in university education in Ukraine

Демократичні зміни в політичному та економічному розвитку України ведуть до культурних перетворень, змінюючи людські цінності, традиції, звички. Гендерні ролі також переосмислюються під взаємодією національної та західної культури. Процеси глобалізації та демократичних перетворень поставили перед багатьма причетними до університетської освіти питання про адекватність підготовки наших студентів до життя і роботи у світовому просторі. Студентам необхідно дати знання про різні культурні контексти, що визначаються етнічними і гендерними чинниками (М.Ластіг; Л.Самовар). Представники різних національних, етнічних груп привносять до аудиторії різноманітні ідеї, ставлення,